

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 5.

Fylke: Troms

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Bardu

Emne: nr. 5 Vasskeiving

Bygdelag: Øvre Bardu

Oppskr. av: John Eggen
(adresse): Bardu

Gard:

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja etter eiga og eldre røynsle

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Det har vert brukt „Börte“ til å leere vatn med i gamle dagar, ja helt ned til våre tider.

Börteet var utthølet for halsen, so ~~man~~ ^{la} det godt over nakken;

det bruktas også et evklere som man kunne dringe frå bigne til venstre aksel, man hadde alltid da ei bötte litt fram for seg og den andre litt attom. De elste bötte var med vidje band og trekroker, den seiner tid var det brukt jern.

2. Å leere vatn på den måte at de var to stykker som hadde en stang som de stak igjennom ørene på vasskopper er ikke kjendt her.

3. „Vasski“ er kjendt. Skia var ca 7" bred og ca. 1 1/2 m. lang gjerne litt lengsel man kunne da drage en stang 1/2 td. vatn det var brukt om vi bleen kunne da legge litt brø øverst opp so skvampe ikke vatnet av. Det kunne vere laget arbeid for framvekstringer

2

de kinnene vere to stykker den eine
brødde leandel som var feste i skiferret
og den andre skivde på og stykke. ~~Stia~~
Stia hadde en liten bøg kjøl inner
på mitten, det gjøve at Stia gjikk
meio stodig.

4. Å leere vater var som regel manns-
folkas arbeid; men det kinnene og so vere
de gorder at kinnfolkka måtte gjøve det.
5. Å leere vater er no avlagt, de fleste kjøve
6 med hest og da brukes det slede eller
vogn eller som det passer med føet.
Men helt til våre tider har det vert
umåteklige blitt med å skaffe nok vater
til en gard.

Man har i det siste år fått innlagt
springvater der høve er slik at det
finns vater nok og terengt er misleg
for det. Det elste springvatnet i bygdas
var nedlagt for over hundre år sia
på garden Berg. Det var fire stokker
og det er tukt av dei som endda er bruk.
Bore og ligge fram leis.

7. Omkring 1865 vort pompene tatt i bruk
og der man ikkje kan få vater på mer
lett vint måte graver man brønd, (brunn)
de fleste pompene var heimtoga - av en
ut. levert tre stokk, de ber meio vater
en fabrikk pompene og det finns endda
av dei. Men på mange gorder må man
i alle fall leere vater til stua og kjökken
fra brønd eller pompa som i flest høve står
i fjøet. Med større tilskot og stånod fra Staten
kinnel vassellet på gardene löse. Dette er
ei framtid's oppgave.